

Sygn. akt IV U 278/23

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 grudnia 2023 roku

Sąd Okręgowy w Sieradzu IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Sławomir Górny

Protokolant: st. sekr. sąd. Beata Krysiak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 13 grudnia 2023 roku w Sieradzu

odwołania J. N.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 12.04.2023 r. Nr (...)

w sprawie J. N.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o kapitał początkowy

1. Oddala odwołanie.

2. Zasądza od J. N. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. 180 (sto osiemdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w spełnieniu świadczenia od uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty.

Sygn. akt IV U 278/23

UZASADNIENIE

Decyzją z 12.04.2023r., (...) Oddział w O. ponownie ustalił J. N. wartość kapitału początkowego na dzień 1.01.1999r., który wyniósł 85 357,69zł. Do obliczenia podstawy wymiaru kp oraz obliczenia wwpw przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych, tj. od 1.01.1985 – 31.12.1994; wwpw wyniósł 51,28%. Uwzględniono okresy składkowe w wymiarze 22 lata, 6 miesięcy, 10 dni, nieskładkowe – 2 miesiące. Ustalając wysokości kapitału początkowego uwzględniono okresy zatrudnienia od: od 20.04.1970 - 30.11.1970, 9.04.1971 - 8.07.1971, 3.08.1971 - 5.12.1977 - zatrudnienie w byłym NRD, od 7.03.1978 - 3.06.1978 (z pominięciem urlopu bezpłatnego), od 16.05.1979 - 2.02.1980, od 12.02.1980 - 30.06.1981 (z pominięciem urlopu bezpłatnego), od 26.07.1990 - 4.02.1991 - okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych, od 6.01.1995 - 9.03.1995 - okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych oraz okresy za które opłacono składki na ubezpieczenie społeczne z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej od: 1.11.1982 - 30.04.1983, 1.05.1984 - 31.10.1989, 1.01.1990 - 28.02.1990, 1.04.1991 - 31.12.1993, 1.05.1994 - 31.12.1994, 10.03.1995 - 31.03.1995, 15.08.1995 - 31.01.1996, 1.03.1996 - 31.01.1997, 1.03.1997 - 31.12.1997, 15.03.1998 - 31.12.1998, okres nieskładkowy - okres przebywania na zasiłku chorobowym od 23.04.1998 - 22.06.1998. Za okres prowadzenia działalności gospodarczej uwzględniono wysokość podstawy wymiaru składek, za okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych wysokość pobranego zasiłku dla bezrobotnych, a za pozostałe okresy zatrudnienia przyjęto wynagrodzenie minimalne. Do ustalenia wartości kp nie uwzględniono okresów: 15.05.1978

– 3.06.1978, 1.05.1981 – 3.6.1981 – urlop bezpłatny, 1.01.1982 – 31.10.1982, 1.05.1983 – 30.04.1984, 1.11.1989 – 31.12.1989, 1.03.1990 – 31.03.1991, 1.01.1994 – 30.04.1994, 1.01.1995 – 9.03.1995, 1.04.1995 – 14.08.1995, 1.02.1996 – 29.02.1996, 1.02.1997 – 28.02.1997, 1.01.1998 – 14.03.1998 – nie została opłacona składka na ubezpieczenie społeczne.

Nie podziеляjąc powyższej decyzji J. N. złożył odwołanie. Wskazywał, że jest w trakcie poszukiwania zaświadczeń o wysokości zarobków oraz dokumentów z IPN dotyczących zatrudnienia i studiów na terenie Niemiec.

W odpowiedzi na odwołanie pełnomocnik ZUS ustanowiony w sprawie wnosił o jego oddalenie. W przypadku przedłożenia przez wnioskodawcę nowych dowodów z dokumentów, wnosił o ich przekazanie do organu rentowego celem rozpoznania i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego. Argumentowano, że zaskarżona decyzja na dzień wydania jest prawidłowa, uwzględniono wszystkie dokumenty dotyczące zatrudnienia wnioskodawcy i osiągniętych zarobków.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

J. N., ur. (...)

Decyzją z 26.04.2018r., ZUS ustalił J. N. kapitał początkowy na dzień 1.01.1999r. w wysokości 67 226,94zł. Do obliczenia pw kp oraz wwpw przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych, tj. od 1.01.1985 – 31.12.1994; wwpw wyniósł 51,28%. Uwzględniono okresy składkowe w wymiarze 16 lat, 2 m-cy, 6 dni, nieskładkowe - 2 miesiące. Do ustalenia kp nie uwzględniono okresów: 15.05.1978 – 3.06.1978, 1.05.1981 – 3.6.1981 – urlop bezpłatny, 1.01.1982 – 31.10.1982, 1.05.1983 – 30.04.1984, 1.11.1989 – 31.12.1989, 1.03.1990 – 31.03.1991, 1.01.1994 – 30.04.1994, 1.01.1995 – 9.03.1995, 1.04.1995 – 14.08.1995, 1.02.1996 – 29.02.1996, 1.02.1997 – 28.02.1997, 1.01.1998 – 14.03.1998 – nie została opłacona składka na ubezpieczenie społeczne (**decyzja k. 13 – 14/akta kapitałowe**).

Decyzją z 25.03.2019r., ZUS przyznał J. N. emeryturę w kwocie zaliczkowej od 1.03.2019r., tj. od miesiąca w którym zgłoszono wniosek. W decyzji tej wnioskodawca został poinformowany, jakie dokumenty należy przedłożyć celem przeliczenia świadczenia oraz uwzględnienie okresu pracy na terenie Niemiec (**decyzja k. 12-13/akta ZUS**).

Na rozprawie w dniu 4.10.2023r., wnioskodawca precyzując odwołanie podnosił, że jest na ukończeniu zbierania dokumentów w ramach zaskarżonej decyzji. Postanowieniem z 4.10.2023r., Sąd zobowiązał skarżącego do złożenia w terminie do 20.11.2023r. wszelkiej posiadanej dokumentacji źródłowej, ewentualnie wskazania miejsca jej przechowywania na potrzeby sporu w zakresie ustalenia kapitału początkowego na 1.01.1999r. – pod rygorem pominięcia dowodu (**adnotacja w protokole na nagraniu CD – 00:04:33 – 00:07:46 k. 39/akta sprawy**).

W piśmie z 17.11.2023r., wnioskodawca powołując się na pismo IPN wskazał, że dokumentacja płacowo osobowa jest nadal niekompletna i pilnie oczekuje na dokumenty z IPN. Wnosił o bezterminowe zawieszenie przez Sąd terminu, do czasu zgromadzenia całej dokumentacji (**pismo k. 41/akta sprawy**).

W piśmie z 10.08.2023r. skierowanym przez IPN do J. N. podano, że w związku z wnioskiem który wpłynął do Oddziału IPN w Ł. 9.08.2023r. o udostępnienie do wglądu dokumentów, wszczęto postępowanie; wniosek został zarejestrowany pod numerem (...), termin realizacji wniosku wynosi 4 miesiące (**pismo k. 36/akta sprawy**).

Decyzją z 12.04.2023r., ZUS Oddział w O. ponownie ustalił J. N. wartość kapitału początkowego na dzień 1.01.1999r., który wyniósł 85 357,69zł. Do obliczenia podstawy wymiaru kp oraz obliczenia wwpw przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych, tj. od 1.01.1985 – 31.12.1994; wwpw wyniósł 51,28%. Uwzględniono okresy składkowe w wymiarze 22 lata, 6 miesięcy, 10 dni, nieskładkowe – 2 miesiące. Ustalając wysokości kapitału początkowego uwzględniono okresy zatrudnienia od: od 20.04.1970 – 30.11.1970, 9.04.1971 – 8.07.1971, 3.08.1971 – 5.12.1977 – zatrudnienie w byłym NRD, od 7.03.1978 – 3.06.1978 (z pominięciem urlopu bezpłatnego), od 16.05.1979 – 2.02.1980, od 12.02.1980 – 30.06.1981 (z pominięciem urlopu

bezpłatnego), od 26.07.1990 - 4.02.1991 - okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych, od 6.01.1995 - 9.03.1995 - okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych oraz okresy za które opłacono składki na ubezpieczenie społeczne z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej od: 1.11.1982 - 30.04.1983, 1.05.1984 - 31.10.1989, 1.01.1990 - 28.02.1990, 1.04.1991 - 31.12.1993, 1.05.1994 - 31.12.1994, 10.03.1995 - 31.03.1995, 15.08.1995 - 31.01.1996, 1.03.1996 - 31.01.1997, 1.03.1997 - 31.12.1997, 15.03.1998 - 31.12.1998, okres nieskładkowy - okres przebywania na zasiłku chorobowym od 23.04.1998 - 22.06.1998. Za okres prowadzenia działalności gospodarczej uwzględniono wysokość podstawy wymiaru składek, za okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych wysokość pobranego zasiłku dla bezrobotnych, a za pozostałe okresy zatrudnienia przyjęto wynagrodzenie minimalne. Do ustalenia wartości kp nie uwzględniono okresów: 15.05.1978 - 3.06.1978, 1.05.1981 - 3.6.1981 - urlop bezpłatny, 1.01.1982 - 31.10.1982, 1.05.1983 - 30.04.1984, 1.11.1989 - 31.12.1989, 1.03.1990 - 31.03.1991, 1.01.1994 - 30.04.1994, 1.01.1995 - 9.03.1995, 1.04.1995 - 14.08.1995, 1.02.1996 - 29.02.1996, 1.02.1997 - 28.02.1997, 1.01.1998 - 14.03.1998 - nie została opłacona składka na ubezpieczenie społeczne (**decyzja k. 22 - 23/akta kapitałowe; stanowisko komórki merytorycznej k. 19/akta sprawy**).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie i w postępowaniu przed organem rentowym. Biorąc pod uwagę treść pisma IPN z 10.08.2023r., w którym nie została wskazana pewna data nadesłania dokumentacji, na podstawie art. 235²§1 pkt 4 k.p.c., Sąd pominął wniosek dowodowy skarżącego co do umożliwienia skarżącemu złożenia dokumentacji IPN, z której mogłyby wynikać jego nauka i zatrudnienie na terenie NRD i RFN do 1.01.1999r.

Sąd Okręgowy zważył:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

W ocenie Sądu zaskarżona decyzja jest prawidłowa i została wydana zgodnie z obowiązującymi przepisami - art. 173-175 w zw. z art. 6 i 7, art. 15-18 oraz art. 114 i art. 116 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Zgodnie z §21 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. z 2011, Nr 237, poz.1412), środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia.

Nową emeryturę ustala się jako równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego. Podstawa obliczenia emerytury to suma składek na ubezpieczenia emerytalne z uwzględnieniem waloryzacji (zaewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego od dnia: 1.01.1999r. do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury) oraz zwaloryzowanego kapitału początkowego.

Na wysokość emerytury obliczonej według nowych zasad ma wpływ wysokość zwaloryzowanego kapitału początkowego ustalanego na dzień 1.01.1999r. oraz wysokość zwaloryzowanych składek na ubezpieczenie społeczne zaewidencjonowanych na indywidualnym koncie ubezpieczonego od dnia: 1.01.1999r. do miesiąca poprzedzającego miesiąc przyznania emerytury.

Zgodnie z art. 116 ust. 5 ustawy, do wniosku w sprawie przyznania świadczeń powinny być dołączone dowody uzasadniające prawo do świadczeń i ich wysokości, określone w drodze rozporządzenia przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.

Obecnie brak podstaw do przeliczenia wnioskodawcy podstawy wymiaru kapitału początkowego i wysokości emerytury, z uwagi na brak odpowiednich dokumentów osobowo płacowych, które nie zostały także przez stronę

przedłożone w toku niniejszego postępowania. W szczególności, na obecnym etapie postępowania, nie udało się pozyskać dokumentów z IPN, bowiem odpowiednie postępowanie o udostępnienie dokumentów, wszczęte na skutek wniosku J. N. nie zostało do tej pory zakończone.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 477¹⁴§1 k.p.c., Sąd orzekł jak w pkt 1 wyroku.

O kosztach zastępstwa procesowego orzeczono na podstawie art. 98§1 i 1¹ k.p.c. w zw. z §9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22.10.2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. 2018.265 j.t. ze zm.).